

Svenska Canada-Tidningen

ONLY IN ENGLISH CANADIAN FARM- AND HOME-JOURNAL

ARG. (YEAR 39. LOSNT)

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 3 OKTOBER 1931.

ARSPRENUMERATION 52 No. 41

Svårartade uppträden i Estevan.

Två strejkande gruvarbetare dödade och ett flertal sårade.

I förra veckan kom det till sammanstötning mellan polis och de strejkande gruvarbetarna i Estevan. Två arbetare dödades och ett flertal sårades därav två dödligt. En dam som var på besök i Estevan och från ett fönster såg upploppet träffades av en kula och skadades så svårt att det finnes föga hopp om att hennes liv skall kunna räddas.

Oroligheterna hade sin orsak i att arbetarna förbjöds demonstrera, och då de trots detta samlades ingrep polisen. Skott lossades å omse sidor med ovannämnda sorgliga resultat. Flera av poliserna skadades, en träffades av ett skott vilket söndertrasade hans arm. Oroligheterna pågingo till långt in på natten. Polisförstärkning rekviderades och för närvarande är allt lugnt och polisen söker nu efter ledare och anstiftare av oroligheterna.

U. S. A.-Minnesvärd över Andree.

Amerikanarna planera en minnesvärd på den plats i Philadelphia där Andree tjänstgjorde på den svenska avdelningen av 1876 års världsutställning. En Andree-kommitte har tillsatts för att realisera planerna. Beslut har också fattats om att Andrees namn skall ingravas i "Bermellens hall" i Washington.

Ett motorfordon på var ättonde invånare.

I Canada finnes ett motorfordon på var ättonde invånare. Vid 1930 års slut hade i registrerats 1,329,886 st, eller 44,249 mera än föregående år.

Arbetet vid Marmaverken återupptages.

Stockholm den 23 sept. — Arbetarna vid cellulosa-fabriken Marmaverken ha godtagit det nya förslaget om uppgörelse med Marmabolaget. Avtalet gäller till årsskiftet. Arbetet, som lezat nere ett år, återupptogs förra onsdagen.

Ännu en dom i Adalsafären.

Stockholm den 23 sept. — August Spångberg har för yttrande i föredrag om Adals-händelserna i Göteborg dömts till 300 kronors böter.

Svensk fjärdingsman tillgriper skattemedel.

Piteå den 24 september. — Fjärdingsman Lundberg från Munksund i Piteådistriktet har tillgripit skattemedel till ett belopp av 10,000 kronor.

Godståg å C. N. R. ursparar.

En person svårt skadad vid ursparning vid Asquith.

Ett godståg ursparade på torsdagen 1 mil väster om Asquith. Järnvägslinjen upprevs på en halv mil och 17 vagnar, varav en del lastade med stenkol blevo totalt sönderslagna. En man, Louis Balogh från Saskatoon, fanns svårt skadad liggande bland spillrorna och det befaras att flera äro begravna under stenkol och de kullvräktta vagnarna. Balogh som fördes till Asquith's sjukstuga, har på förfrågan icke kunnat lämna någon uppgift om huruvida det fanns flera passagerare å tåget.

Nettoinkomsterna av Canadian Pacific Järnvägen \$1,339 200.

Nettoinkomsterna under augusti månad vid Canadian Pacific järnvägen belöpte sig till \$1,339,200. Under förra året voro inkomsterna under denna månad \$3,322,339. Driftkostnaderna ha minskats med \$2,645,689, bruttoinkomsterna voro \$11,322,743, förra året uppgingo dessa till \$15,951,510.

Under årets gångna åtta månader har bruttoinkomsten uppgått till \$93,704,191 mot förra årets \$116,368,603.

Driftkostnaderna voro \$17,927,634 mindre än under samma tid 1930. Nettoinkomsterna voro \$4,736,777 mindre innevarande år, år 1930 uppgingo de till \$16,133,326 och i år till endast \$11,396,549.

Banken skall upphöra, tag ut Edra penningar!

En så lydande kungörelse har utsänts av Mayfair State Savings bank i Chicago. Att banker stängas är man ganska van vid i U. S. A. men att man får sina pengar tillbaka det är nog mindre vanligt. Förhållandet är emellertid att ifrågakvarande banks inkomster på sista tiden varit mininimåla och att styrelsen för att undvika förluster sett sig föranlåten att taga detta steg.

Utvisad från Sverige.

Stockholm den 21 sept. — Regeringen har beslutat att utvisa tysken Paul Scholze, den internationella arbets-hjälpens sekreterare, som häktats i Sstockholm.

Sveriges importöverskott.

Stockholm den 21 sept. — Sveriges importöverskott under årets första åtta månader har vid jämförelse med motsvarande tid under fjolåret ökat med 149,22 miljoner kronor eller till 225,72 miljoner kronor.

Hallström

blev Svenska Akademiens nya sekreterare.

Från Stockholm meddelas. Svenska akademien valde vid sitt ordinarie sammanträde i september till sin ständige sekreterare efter den bortgångne Erik Axel Karlfeldt fil. dr. Per Hallström. Valet gäller från den 1 oktober.

I sammanträdet deltog professor Martin Lamm, professor Schuck, dr. Sven Hedin, professor Böök, författaren Bo Bergman, dr. Österling och professor Albert Engström.

Per Hallström, som föddes i Stockholm den 29 september 1866 och som alltså inom kort fyller 65 år, blev ledamot av Svenska akademien 1908. Han blev filosofie hedersdoktor i Göteborg 1916. Sedan 1922 är han ordförande i Svenska akademien Nobelkommitté.

Svenska akademien var starkt decimerad och såg högt. Forts. å sid. 2.

Primuskökets konstruktör död.

En uppfinning som gjort Sverige känt över hela världen.

Den 17 september avled i Stockholm F. V. Lindqvist, uppfinnaren av primusköket, vilket jämte separatorer och tändstickor, även de med beteckningen "Made in Sweden", voro pionärer ute i världen för den svenska industriens kvalitetsvaror.

Lindqvist, som då arbetade på AB. Separators verkstad hade på fritiden konstruerat ett fotogenförgasningskök av en alldeles ny typ. År 1892 slog han sig samman med en annan mekaniker, J. V. Svensson, och började jämte ett par släktingar att tillverka de nya köken i en liten verkstad. Järnhandlarna ville till en början inte sälja de nya, konstiga köken, varför Lindqvist och Svensson själva fingo gå omkring och sälja köken på torg och marknadsplatser i Stockholm. Torggummorna voro de första som köpte de nya köken, vilka så småningom blevo så populära, att fabriken upphörligt måste utvidgas.

Sedan de båda fabrikanterna överlämnat försäljningen av köken till B. A. Hjort, började man även exportera primusköken, som snart blevo en världsartikel. Företaget ombildades så småningom till aktiebolag, men de enda kontanta pengar som någonsin sattes ut var 2,000 kr, som de båda initiativtagarna lånade upp, då de först började tillverka köken. Affären slukade aldrig några pengar. Den bara gav. Primus-fabriken har blivit ett miljonföretag.

Nya översvämningar i Kina.

Man befarar att 25,000 människor omkommit.

En ny översvämning har under de senaste dagarna hemsökt Kina. Floden Yangtse har på grund av ihållande regn i bergstrakterna svämmat över sina bräddar och omkring 5,000 kvadratmil av Kinas bördigaste jord står under vatten. 300,000 människor ha måst lämna hus och hem och det befaras att minst 25,000 omkommit. Endast några få veckor ha förflutit sedan den första översvämningstastrofen vari 250,000 människor liv ingo förlorade och 10,000 000 gjordes hemlösa.

Charles Lindberghs flygplan förolyckat.

Flygningen avslutad — återvända med båt till Amerika.

Under en flygning har Charles Lindbergh tvingats gå ned på floden Yangtse i Kina. Flygmaskinen slog därvid helt över och ramponerades svårt. Såväl Lindbergh som hans fru kommo i vattnet men blevo genast upptagna. De voro båda oskadade och komma att fortsätta resan tillbaka till Amerika medelst båt. Flygmaskinen bärgades.

Eldsvåda ödelägger stora delar av Ontariostad.

Under förra veckan utbröt eldsvåda i Fossmills, Ontario, varvid flera familjer blevo hemlösa och stora värden gingo till spillo. Elden utbröt i Faucett Lumber Co.s brädgård och spred sig på kort stund till närliggande hus. Minst 18 hem samt även telefonstationen lades i aska. Det beräknas att omkring 16,000,000 fot timmer blevo lågornas rov.

Canadensiska dollarn sjunker i värde.

Är nu nere i under 85 cent.

De olika länderna myntvärde har under den senaste veckan varierat åtskilligt å borsen i New York. Den canadensiska dollarn sjönk på fredagen med 15,25 cents till 84,75 men steg på lördagen till 87,5 cents. Engelska pundet noterades på lördagen i New York \$3,86, nominella värdet är som bekant \$5,00. På grund av att borsen i Stockholm är stängd har inga uppgifter kunnat erhållas från Sverige.

Stadsstyrelsens ordförande får böta.

Stadsstyrelsens ordförande i Newburyport, Mass. har å dömts \$10 i böter för det han uppträtt förargelseväckande å öppen gata. Han hade under en dispyt med en annan medlem tillgripit så "slående argument" som knytnävarna.

Oroligheter i Glasgow.

Demonstranter plundra ett flertal affärer.

På torsdagskvällen i förra veckan utbröt oroligheter i Glasgow, vilka pågingo oavbrutet under ett och ett halvt dygn. Den egentliga orsaken till upploppet var att flera medlemmar av arbetarpartiet arresterats och då ett hundratal män vilka samlats utanför fängelset för att protestera mot arresteringen angreps av polisen utbröt oroligheter på flera ställen i staden. Såväl matvaruaffärer som beklädnadsaffärer plundrades på åtskilliga platser och varor för stora värden förstördes och bortfördes. Ett stort antal kvinnor och barn deltog i demonstrationen och bland de till ett 50-tal uppgående häktade var en 11-årig flicka vilken dock frigavs efter en borgen på 25 dollars. På lördagskvällen var det åter lugnt men man väntar att oroligheterna skola blossa upp på nytt när som helst.

Arbetare i Stockholm vinner högsta vinsten.

Stockholm den 23 sept. — Vid måndagens dragning av obligationslotteriet tillföll högsta vinsten, 200 000 kronor, en arbetare i Stockholm. Vinsten på 100,000 kronor gick till Jönköping.

Kollektivavtal uppsägas.

Den 1 oktober utlöpande kollektivavtal uppsädes av arbetsgivarna i avvaktan på den ekonomiska situationens utveckling.

Konflikten Japan-Kina fortsätter.

Japanska stridsflygplan bombardera kinesiska truppstyrkor.

Japanska flygplan ha bombarderat och förstört de kinesiska militärbarackerna vid Paishan-Chengtse. 200 kinesiska soldater dödades. Den kinesiska truppstyrkan torde ha uppgått till omkring 6,000 man. Såväl från kinesisk som japansk sida tillstas att inga som helst anstalter gjorts av Japan att draga tillbaka trupperna från de besatta områdena i Mandschuriet.

Canadian National Järnvägens inkomster sjunka avsevärt.

Enligt nu publicerad statistik hava nettoinkomsterna vid C. N. R. under augusti månad belöpt sig till \$514,034. Detta betyder en minskning, jämfört med samma månad föregående år, uppgående till ej mindre än \$1,752,948. Bruttoinkomsterna under månaden ha uppgått till \$14,309 810, en uppträtt förargelseväckande å minskning från samma månad 1930 med \$4,758,169. Driftkostnaderna under månaden ha belöpt sig till \$13,795,775 mot \$16,800,995 förra året.